

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egyívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 filler (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal ... " 16.— | nyolczad oldal " 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Karácsonykor.

Karácsonykor megszünik egy-két napra az élet harca. Örül gyermek és öreg a kis Jézus születésén. A kis gyermekek éneke felemeli a mi lelkünket s átszellemülten hallgatjuk a dalt, mintha a tiszta szívű pásztorok és mennyei angyalok karának énekét hallanók: Krisztus Jézus született, örvendezzünk!...

Az örömet fokozza az a figyelem, amelyet egymás iránt tanusítanak az emberek. Valamint Isten leküldte hozzánk ajándékol mennyei trónjáról Fiát, hogy kiengesztelje az ember által végtelenül sértett igazságot, ép úgy az emberek is felednek karácsonykor minden bűnt, bántalmat és egymást ajándékokkal lepik meg. Ez igen szép és kedves szokás. Hiszen a kis Jézust ajándékokkal lepik meg a pásztorok és a napkeleti bölcsek egyaránt. S ezzel nem annak a kis gyermeknek hódoltak, hanem a testté lett igének, a mindenek fölött diadalmaskodó Eszmének.

Krisztusi eszmékért ma is harcol és küzd az Egyház és iskola. A betlehemi kis Jézus azért jött le a földre pólyába takarva, jászolba fektetve, hogy diadalt arasson az igazság a hazugság fölött, a jó legyőzze a rosszat, uralkodjék a szív az önzésen, a szelidség a fölfuvalkodott gögön, a lélek a test fölött! De a judások és farizeusok ezt nem akarták megérteni, ők továbbra is a templomot kapzsi kufárok házává akarták tenni, ámde jött a Mester és kiverte a szentségtelenítő sátánbérenceket az Úr házából. Azután elkezd tanítani fáradhatatlanul s midőn már teljesen kimerül, az anyák nem akarják már engedni, hogy a gyermekek zavarják a Mestert, mire Ő szeliden így szól: *engedjétek hozzám jönni a kisdedekeket, mert ilyeneké a mennyeknek országa...*

S az Egyház mint Krisztus tanainak hűségese közvetítője ma sem feledte el, hogy első és főkötelességünk a gyermekek nevelése és oktatása. A jövő társadalom eszmeáramlata az

iskolától függ. Előttünk nem lehet közömbös, hogy gyermekeink keresztény hazafias, avagy istentagadó, hazátlan nevelésben és oktatásban részesülnek-e. Mert jól tudjuk: neme-sak e föld lesz oly siralomvölgy, melynek terhétől megvágni ilyekeznek, hanem örök boldogságukat is eldobják maguktól. De melyik szülő oly bűnösen könnyelmű, hogy ne gondolna gyermekének földi és örök boldogságával? Ha pedig törődünk gyermekünkkel, akkor az áldozatoktól sem szabad visszariadni. Ki minél nagyobb áldozatot hoz a katolikus iskolaügyért, annál nagyobb megnyugvás töltheti el lelkét, mert jól végezte kötelességet a jövővel szemben.

Karácsony van. Ajándékokkal kedveskedünk egymásnak a kis Jézus születése emlékezetére. Pásztorjátékokat rendezünk, hogy lelki szemünk elé varázsoljuk az égi tüneményt, midőn az angyalok a megrémült pásztorokhoz szóltak: «Ne féljete, mert ime, nagy örömet hirdetek nektek, amely legyen minden népnek, mert ma született nektek az Üdvözítő, ki az Úr Dávid városában». S a szegény pásztorok útra keltek szerény ajándékaikkal s szívük megtelt égi boldogsággal a betlehemi barlangban, a gyalulatlban egyszerű jászol előtt. Tanuljunk ez egyszerű pásztoroktól és bizonyára fiúi szívünk is megtelik a boldogság érzetével.

Az Országos Katolikus Iskolaegyesület fölvette a harcot iskoláinkért, mert tudjuk, hogy akié az iskola, azé a jövő. Nem sokat kérünk, csak azt, hogy kiki tehetsége szerint hozzon áldozatot a kis Jézus tiszteletére és hogy a karácsonyi páztorjátékok után befolyó jövedelemnek legalább a felét ajánljuk fel az Országos Katolikus Iskolaegyesület nemes céljainak elérésére. Ha ezt mindenütt megteszik, ami nagy áldozattal sem jár, akkor a katolikus iskolaügynek is örvendő karácsonya lesz. És sok évtizeden át fogják énekelni áhitatos szívvel a kisdedek:

Dicsőség a magasságban az Istennek.
Békesség földön a jóakarató embereknek!...

Erkölcsei hatalom.

A lefolyt év katolikus eseményei társadalmi szempontból annyira kiváló jelentőségűek, hogy velük foglalkozni nemcsak kötelesség, hanem feladataink teljesítését megkönnyítő, értékes erkölcsi hasznot termő munka is. A kath. néptanítóknak — akik saját körükben központi szerep betöltésére vannak hivatva — nem szabad engedniük, hogy a *Katolikus Egyesületek Szövetségének* kongresszusán és a *Szent-István-Társulat* közgyűlésén felvetett mélyreható társadalmi vezéreszemek nyomtalanul elmerüljenek a szüntelenül egymásra torló napi események áradatában; meg kell ragadnunk és emlékeztetünk éretáblájára kell vésnünk őket, hogy mindenkor tekintetünk előtt legyenek és minden tevékenységünkben irányítóul szolgáljanak.

Ez alkalommal ifjabb *Zichy János* gróf elnöki megnyitó beszédére kívánom a figyelmet föl hívni, melynek lényege az volt: teremtsünk uralkodó kath. társadalmat, szervezzünk annyi erkölcsi és anyagi hatalmat, hogy a kath. társadalomból legyen kénytelen meríteni minden hatalom a maga erejének legalább is legnagyobb részét.

Az életben szükséges *erkölcsi hatalom* megszerzéséről — ez tartozik ugyanis leginkább hatáskörünkbe — óhajtunk az alábbiakban reámutatni. A katolikusok legfőbb ereje az Egyház; ennek sáncain belül a legerősebbek; legnagyobb erkölcsi hatalmat a templom és prédikálószéke útján fejthetnek ki. Volt idő, mikor a társadalomban szükséges erkölcsi hatalom megszerzésére elegendő vala egyedül a templom ereje is. A viszonyok alakulása folytán azonban oly társadalmi helyzet állott elő, melyben hivatásos, kötelességszerű pozícióknak betölthetősége kénytelenek voltunk egy újabb erőforrást is igénybe venni, a nevelést és a tanítást, egyszerűen: az iskolát. Manapság már e kettő sem elegendő.

Ha a még egészséges néprétegeket meg akarjuk óvni a fertőzéstől, ha az erkölcsileg és anyagilag szociális betegségben szenvedőket ki akarjuk gyógyítani az új idők ragályos nyavalyájából, ha minden irányban vezérlő hatalmat akarunk szerezni és biztosítani a modern társadalom sajátos viszonyai fölött: akkor a templom és iskola hatalmas intézményei mellé esatatorba kell állítanunk még egy harmadik, nem kevésbé hatalmas intézményt is: a könyvtárt.

Hogy a mi időnkben mi csoda a könyvtár, azt most nem én fogom méltatni. *Carlyle Tamás*-nak, a XIX. század legnagyobb bölcsészének és szociológusának «Heroes» című művéből átirók egy idevonatkozó részt.

«Napjainkban gyakorta fölhangzik a panasz arról, amit mi a társadalom bomlott állapotának nevezünk: a társadalom szervezett erői mily rosszul teljesítik feladatukat; mennyi hatalmas erőt látunk zürzavaros összevisszaságban, teljesen alárendelt körben munkálni. Tudjuk mindannyian, a panasz nagyon is jogosult...

Mikor a mi jámbor őseink megismerték, hogy mily nagy jelentősége van annak, ha ember szól emberhez, templomokat emeltek, alapítványokat és javadalmakat létesítettek; s a művelt világban mindenütt van szószer, a célból, hogy onnan a legjobb eredménnyel fordulhasson embertársaihoz az ember. Érezték e dolog nagy fontosságát s azt, hogy enélkül semmi jót sem lehet elérni. Ajtatos, lelekemelő munka volt ez! De az írás, valamint a nyomtatás művészetével lényeges változás állott be. Nem prédikátor-e a könyvíró, aki nem itt vagy ott, nem ma vagy máskor prédikal, hanem az egész emberiségnek, mindenütt és mindenha?...

Bizonyára az emberi találmányok között az írás művészete a legesodálatosabb. A germán mythos Odinnak runái valának az első formái a valódi hős munkájának; könyvek, írott beszéd, meg csodásabb runák, a későbbi forma! A könyvekben van lerakva az egész mult lelke; a multnak értelmes, hallható hangja, amikor teste és anyagi részei teljesen eltűntek, álomhoz hasonlóan. Hatalmas hajórajok és hadseregek, kikötők és fegyvertárak, világvárosok égrenyuló templomaikkal és zakatoló gyárakkal, mindez becses és szép, de mivé lesznek? Agamemnon s az a sok hozzá hasonló férfi. Perikles és Görögország, mind oda van, sivár romhalmazban, néma, gyászos pusztulásban hever; de Görögön könyvei! Bennük a maga lényegében él még mindig Görögország, minden gondolkozó számára s újra életre kelhet. A könyvnel semmiféle bűbajos runa nem csodászerűbb. Mindaz, ami az emberiség valaha volt, amit tett, gondolt vagy kiküzdött: mintegy varázssal van lekötve a könyvek lapjain. Az embereknek legértékesebb kincsei.

Nem művelnek-e csodákat a könyvek? Befolyásolják az embereket. A legsilányabb kölcsönkönyvtári regény, amit félreeső falvakban gyönyörűséggel lapoznak és olvasnak a serdülő leányok, hozzájárul e leányok férjhezmenése és háztartása körülményeihez. Így érzett «Celia», így tett «Clifford»: a dőre világnézet, mely a zsenge kedélyekre élénk hatást gyakorolt, egyszerre mint valóság lép föl bennük. Mérlegeljük csak, vajjon okozott-e valami oly csodát, minőt a könyvek mainapság?... Az írás művészetével, aminek a nyomtatás egyszerű kikerülhetetlen és aránylag jelentéktelen kiegészítése, a csodák igazi uralma kezdődött meg az emberiség számára. Bámulatos új érintkezéssel és állandó közelséggel kapcsolja egybe a multat és messzefekvőt a jelennel, térben és időben; minden időt és minden helyet a mi időnkkel és terünkkel. Minden megváltozott az emberre nézve, minden neme a fontos tényezőknek: a tanítás, a szószer, a kormányzás és minden egyéb.

Vegyük például a tanítást... Ha tudni akartad azt, amit Abelard tudott, föl kellett keresned Abelard-t és hallgatnod őt... Amint a könyvnyomtatás fölaltatott, a tanítónak nem volt szüksége arra, hogy személyesen maga köré gyűjtse az embereket; csak egy könyvbe kellett

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

kinyomatnia a tanítását s minden tanuló, távol és közel, megszerezhetette, saját tűzhelyénél behatóbban tanulmányozhatta!... Ha utána gondolkunk, úgy találjuk, hogy minden, amit a legtökéletesebb főiskola értünk tehet, még mindig ugyanaz, amit az első elemi iskola megkezdett: arra tanítani meg, hogy miként *olvassunk*. Megtanulunk *olvasni* különböző nyelveken, különböző tudományokból: megtanuljuk egy rakás könyvnek az alfabetjét és betűit. De a hely, ahonnan az ismeretet, magát az elméleti ismeretet is, megszerezzük, maga a könyv. Az, hogy mit olvasunk azután, attól függ, hogy a tanítók mindent megtettek-e, amire csak képesek voltak. *A legtökéletesebb iskola, mainapság a könyvtár...*

Gyakran mondom, a nyomtatás, amely szükségszerűleg következik az írásra, egyenlő értékű a demokráciával; fedezd föl az írás mesterségét s a demokrácia kikerülhetetlen. Az írás magával hozza a nyomtatást; az általános, a gyors napisajtót, amint ma már színről-szinre látjuk. Bárki, ha tud beszélni, amint most egy egész nemzethez szól, hatalommá, a kormányzat egyik ágává nővi ki magát, elidegeníthetetlen süllyal a törvényalkotásban, a hatalom minden tényében. Nem tartozik a dologra, hogy milyen a rangja, mennyi a jövedelme, milyen a berendezése: a földolog az, hogy olyan a nyelve, amire mások visszafojtott lélegzettel hallgatnak; ez a lényeges és semmi egyéb. A nemzetet mindazok kormányozzák, akiknek nyelvük van: ebben van a demokrácia veleje...

Szükségképen, minden vonalon, arra a végeredményre kell jutnunk, hogy mindama dolgok között, amiket az ember itt alant tenni képes, a legrendkívülbb, a legesodálatosabb, a legértékesebb dolgok azok, amiket könyveknek nevezünk! Kezdve az ujságtól, föl a szent héber könyvig, mi mindent véghez nem vittek s véghez nem visznek azok a nyomoruságos, fekete tintával bekent papírfoszlányok! Valójában az emberi tehetség legmagasabb megnyilatkozása hozza létre a könyvet. Nem esoda tehát, ha minden tekintetben a leghatékonyabb és a legnemesebb is.»

Vajha megértenék hazám kath. tanítói a skót böles által föltárt eme nagy igazságokat s az *erkölesi hatalom* visszaszerzésére és megtartására ők is közreműködnek: terjesztve a *kath. szellemű nyomtatványokat, híveket szerezve a kath. sajtónak, létesítve a kath. iskolai-, ifjúsági- és nép-könyvtárakat!* Az ilyen igazságokat meg nem érteni, vagy elhanyagolni, büntetlenül nem lehet. Ha igaz Moltke grófnak az a mondása, hogy Németország mai egységének és nagyságának megteremtője nem a hadsereg, hanem a tanító-ság volt, úgy nem kevésbé igaz az a szomorú tény is, hogy Franciaország romlásában nagy szerepe van a kath. tanítók bűnös lanyhaságának. Ime, ily gyümölcsei teremnek egyrészt a kötelesteljesítésnek, másrészt a mulasztásnak. Édes hazánk jövődjét vagy süllyedését is a magyar néptanítók erényei vagy mulasztásai okozandják.

Wohlmuth Ernő.

Püspöki rendelkezés a népiskolai könyvtárak ügyében. Rozsnyó egyházmegyének apostoli lelkű és buzgalmú főpásztora, sipeki Balás Lajos püspök úr Ó Meltósága körlevelet intézett a fennhatósága alatt álló iskolai hatóságokhoz, melyben az új idők jeleit megértő helyes szociális érzékkel mutat reá azokra az intézményekre, melyekkel napjainkban iskoláink munkáját meg kell erősíteniünk, ha azokban igazán az élet számára akarunk nevelni. Az ilyen mélyreható rendelkezések fogják a régi idők elavult népiskoláját az új idők erős katolikus és nemzeti szellemtől áthatott szociális iskolájává átalakítani. A nagyfotosságu leiratot az alábbiakkban adjuk: A népiskolai könyvtárak, ifjúsági olvasókörök s egyesületek a népoktatás és nevelés körében ma már követelmény, mondhatni életszükség gyanánt lépven fel, nem minden ok s alap nélkül kívánja és sürgeti azoknak létesítését a tanügyi kormány s ajánlja oly melegen az egyházmegyei hatóság is. Az idők változtak. A keresztény világnézet — fájdalom! — mindjobban lazul s ez teszi mindnehezőbbé az iskola céljának elérését s földadatának megoldását. Napjaink hitellenes, anyagelvű irányzata, a testi élvezethajhászás, a sok rossz példa, elfazult sajtó, mely utat tör már az utolsó, eldugott falucskaig is, a rossz társak, az alkoholizmus, az alattomban becsépészett erkölestelen képek, füzetek stb. már a földmivesifjúságot is az erkölesi romlottság örvénye felé sodorják. Meg kell tehát azt minden úton s módon övünk s mentenünk. Erre nézve hathatos eszközül ajánlkoznak a jó népiskolai könyvtárak, kelően szervezett s jó szellemben vezetett ifjúsági olvasókörök s egyesületek, amelyek fejlesztik az ifjú értelmét, művelik szívet, folytatják az iskola munkáját és nem engedik egykönnyen lerontani azt, amit az épít. Ki tudná számba venni, hány ifjú hagyja el csak évenként is az iskolát, és azután jobbára magára hagyatva, visszaféjődik értelmileg, elzülilik legkül: elfelejti azt a keveset is, amit az iskolában tanult: vezettetik vakon ébredező szenvedélyei által a bün felé s végre is minden becsvagna a duhajkodásokban és durvaságban merül ki? Igaz ugyan, hogy e tekintetben a szülök volnának elsősorban hivatva szó és példa által örzöleg s javítólag gyermekeikre hatni. Amde hány szülök teszi ezt? Vagy talán még büszke is a sikerekre, melyeket fia vagy leánya a koresmákban vagy a mulatóhelyeken élér? Maga népünk sem igen törödik az ifjú nemzedék értelmi képességének s erkölesi jellemének fejlesztésével, de érke is alig van az ifjúságot fenyegető erkölesi s társadalmi veszélyek iránt. Kell tehát, hogy a népiskola mellett legyenek oly intézmények, melyek az iskola feladatát kibövitsék és értelemben s léleken erős s ellenálló képességgel bíró nemzedéket neveljenek. Ily intézmények a népiskolai könyvtárak és ifjúsági olvasókörök s egyesületek. A dolog természete hozza magával, hogy e téren a pap és tanító közös erővel járjon elől. Mindketten a népnek hivatásos nevelői és vezetői. Föl kell tehát használniok minden eszközt, ami csak kínálkozik céljuk elérésére. Tartsanak felolvasásokat és előadásokat a földmívelés, a gazdálkodás, a természettan, a történelem köréből és mindarról, amiről ismereteikkel bírn a nép közműveltségének elérésére szükségesnek látszik. Vonják be ebbeli működésük körébe, amennyire lehet, a helybeli és környékbeli értelmiséget is. Mennyi hasznosra tudnák tanítani a népet, tesszem a jegyzök, a polgári jog köréből, az erdész az erdei életből, a gazdaszt a földmívelés, az orvos a testi egészséget és épiséget fenntartó dolgok köréből stb.? A komolyabb s tanulságos előadások mellé kell aztán természetserűleg, hogy jöjjenek szórakoztató dolgok: ének, zene, játék s más hasonlók, melyek elvonják az ifjakat a vétkes, testet s lelket ölö szórakozásoktól és mulatozásoktól. Nagy fontosságuak tehát a jelzett körök s egyesületek, a közművelődés, a tót, német, általában a nemzetiségi vidékeken, különösen a magyar nyelv és állameszme szolgálatában. Nagyon kívánatos azért azoknak felkarolása nemcsak azért, mert a felsöbbség kívánja, hanem mivel szívün-

kön kell hogy hordjuk a nép földi s örök javát. Nincs időnk veszteglésre! Mert ha mi nem szervezzük és vezetjük a fiatalságot és benne a földművelőket, majd halójába keríti azt a már is annyira hatalmaskodó szocialdemokrácia, lerontván mindazt, amit az egyház, iskola és család épít. Mindezeknél fogva óhajtja s kívánja az egyházaság, hogy az iskolai évi jelentések keretében a népiskolai könyvtárak s ifjúsági egyesületek keletkezéséről s mikénti szervezéséről és működéséről szóló jelentések is felvételnek. Rozsnyó, 1907 november 25.

EGYESÜLETI ÉLET.

Egy kath. tanítóegylet jubilaris közgyűlése.
A *„Lucevidéki róm. kath. Tanítóegylet»* f. évi október hó 15-én Iglon tartotta meg XXV. jubilaris közgyűlését. A közgyűlést ünnepélyes szentmise és «Te Deum» előzte meg. Ezután a róm. kath. elemi népiskola ez alkalomra csinosan feldíszített nagytermébe vonultak az egyleti tagok. Ott láttuk az egyesület vezetősen és tagjain kívül *dr. Párvy Sándor* püspök urat, mint fővodnok képviselőtében *dr. Beerwaldszky János* apátkanonok, főtanfolygoló, egyleti díszelnök urat, akinek nevéhez fűződik az egyesület megalapításának el nem évülő dicsősége és több tanferiut és nagy számban a tanügy iránt érdeklődő közönséget. A díszközgyűlést a Himmusz hangjai nyitották meg. *Dr. Beerwaldszky János* díszelnök megnyitója után *dr. Rohny Ferenc* egyleti elnök nagyszabású és az ünnep jelentőségéhez méltó gyönyörű beszédet mondott. Örömtelt szívvél üdvözli az összegyűlt vendégeket és csaknem teljes számban megjelent egyleti tagokat, beszédében kiemeli, hogy egyletünk két oszlopon nyugszik, két szó van írva zászlóujára: Isten és haza. E két szó vonul végig egyletünk 25 éves történetén s hogy áldásosan is csak úgy lehet gyermekeket nevelni, ha a nevelés bázisát is e két szó teszi: Isten és haza. Epen ezért elhéli azt az áramlatot, mely az általános államosítást követeli, ami magában véve — úgymond — nem volna nagy baj, ha meghagyná az iskolában a vallásos nevelést, de epen erre törekszik az a bizonyos áramlat, hogy az iskolából Istent és minden olyan jelvényt, mely a vallást juttatja eszünkbe, teljesen kizárjon. Arra utal továbbá, hogy a hazafias iskolának örökkéesü nem ingadozó elvekre van szüksége s ezen elveket csupán a hit szolgálhatja. Ily elvek vezéreltek egyletünket 25 éves fennállása alatt és ezen elvekkel vértézetten akarunk lelkadatulul s fáradhatatulul tovább is haladni. Ezután *Baldusz Mariska* márkusfalvi tanítónő szavaltá el *Petz Károly* márkusfalvi kantortanító ünnepi költeményét az egylet főpartfogójához, *dr. Párvy Sándor* megyéspüspök úrhoz. *dr. Beerwaldszky János* díszelnök s az egylet vezetőihez intézve. Folytatólag *Beerwaldszky Kálmán* iglói tanító, az egylet főjegyzője nagy gonddal s alapos tudással ismertette az egylet 25 éves történetét. Az egylet történetének fölolvása után *Petz Károly* márkusfalvi tanító szónoki lendülettel szavaltá el ez alkalomra írt költeményét, melynek végső szakaszai:

«Fel hát e szent napon, fel hát a szívekkel!
Tegyünk új fogadást egy szívvél s lélekkel,
Hogy míg kebelünkben dobog a mi szívünk
S amit csak végtéjén el nem hagy a lelkünk,
Hű szívünk hevével, lelkünk erejével
Követjük szózatunk és ne feledjük el,
Hogy minden munkánkat lengje e szózat át:
Tanítsd meg önzetlen szeretni hazádat!

S most lépj e küzdőterre, melyet az Alkotó
Számódra kijelölt, magyar néptanító!
Menj és munkálj tovább: az élet jutalom,
Midőn kettő vár rád, az Isten és a hon;
Es ha meg is ver az és ellefedjen ez,
Még akkor is szeress, higj és ne csüggedezz,
S míg csak a kebledben szíved meg nem szakadt,
Tanítsd meg önzetlen szeretni hazádat!

A szerző lendületes szavata után *dr. Beerwaldszky János* díszelnök mondott remek záróbeszédet, mellyel Krisztusban való szellemi megújódásra buzdította a jelenvoltakat. Beszédét viharos éljenzéssel és szánni nem akaró tapssal fogadták, amelyet bizonyára örök emlék gyanánt örzenek meg szívükben mindazok, kik szerencsések lehettek a gyűlés illusztris szónokát hallani. A jubilaris közgyűlés az egylet fővodnokét, *dr. Párvy Sándor* püspök urat nagy lelkesedéssel táviratilag üdvözölte, melyre az egyházfejedelem a következő meleghangú távirattal válaszolt: *Jubileumukon főpásztori örömmel együtt ünnepekte, bensőleg köszönöm kegyeletes megemlékezésüket s mint nemes törekvésekkel hű munkatársaimra és mindnyájokra Isten áldását kérem főpásztori áldással. Sándor püspök.* A díszközgyűlés a Szózat elneklésével befejezést nyert. Az ünnepély után társasbéd volt. *Beerwaldszky Kálmán*, egyleti főjegyző.

IRODALOM.

A Szent István-Társulat legújabb kiadványai.
A Szent-István-Társulat jó és olcsó könyvek kiadására alakulván, rendeltetésétől semmiféle jó üzlet, semmiféle kinalkózó haszon kedvéért el nem térhet s ezért a könyvvásárlás legalkalmasabb időpontját évenként nem nagy anyagi, hanem nagy erkölcsi haszonnal járó munkák kiadására fordítja. A jó irodalom leghálásabb közönségének kiélegítésére, a nemes eszmék legtermékenyebb talájanak művelésére gondol: az ifjúságnak és a népek kedveskedik új könyvekkel. Könyvtart kitévő ifjúsági iratait most is az ifjúság számára dolgozó két igen kiváló írójának becses munkájával gyarapította. *G. Büttner* Juliának **Kedves történetek** és *Sziklay* Jánosnak **Új világ** című kötetei nem méltatlan folytatásai ezen írók s a társaság eddig megjelent ifjúsági iratainak. Az első fiatal leányokról és fiatal leányoknak ír úde, bájos, kedves történeteket, utóbbi a fiúgyerekek figyelmét tereli az életnek gyermekek által is megérthető küzdelmeire. Egy derek fiú küzdelmes életpályája rajzának keretében megmutatja azt az utat, melyen a magyar ifjúság az iparos- és kereskedelmi pályák keresésével a nemes és gazdag magyar társadalom ma még utópiának látszó boldog korába juthat. A nép számára készített iratkák igen sokoldalúak; mesélve tanitanak és tanítva mulattnak s a megszokott népies olvasmányoktól leginkább abban különböznek, hogy irodalmi színvonal, hang és stílus dolgában semmi kivetni való nincs bennük. *Kacziány* Gézanak **Magyar rabszolgák Amerikában** (Ára 20 fillér) című kis füzeté megérdemelné, hogy tízezerszámra terjesszék; s ahol a nép elolvassa és megszivleli a **Sok gyermek sok áldás** vagy a **Szép Rozal romlása** (ára 16 fillér, 20 fillér) című iratkákat, ott botot fognak a leánykereskedés mézes-mázos beszédű ügynökeire s ott megszűnik az egygyermek rendszer nemzetpusztítása. Gazdáknak hasznos útmutatásokkal szolgálhat *Horváth* E. Jánosnak **Mire jó a futóhomok?** (ára 50 fillér) és **Mit együnk, mit igyunk?** (ára 20 fillér), valamint *Mocsy* Lászlónak **Az istállótragya** és a **mütrágyak** (ára 20 fillér) című iratkái. Mindegyik praktikus és kiszegzaságokban nagyon értékesíthető tanácsokat ad s így növeli olvasóinak jövedelmét. A nép művelésének hathatos eszköze lesz a népiratkakon kívül az a legényegyletek számára készült két szindarab is, melyeket két piarista-tanár: *Tölcséry* Ferenc, a kath. legényegyletek ügyének régi buzgó és eredményes munkálkodású mozgatója és *Brach* József írtak. Az előbbi bohózatának címe **Aprohirdetes** (ára 20 fillér), az utóbbi **Eljegyzés akadályok** (ára 30 fillér) s előreláthatólag mindkettő kedvelt darabja lesz a legényegyletek műsorának. E népiratkák terjesztését kérjük. Megrendelhetők a *Szent-István-Társulat* könyvkereskedésében Budapest, IV., Kecskeméti utca 2.

Karacsony az égben. Ily címmel bájos kis karácsonyi játék jelent meg a Szent-István-Társulat kiadásában, mely kiválóan zárdák és nevelőintézetek számára

készült. Poetikus képekben van benne megírva, mint visznek áldást és megbékülést a legkeményebb szivekbe is a karácsonyi gondolatok s a megkapó drámi történetek előadásából alakul ki az égiek karácsonyi öröme. Nagy előnye a kis karácsonyi darabnak, hogy előadhatják ott is, ahol díszes kiállításra nem sokat költhetnek s a szép gondolatok és a kidolgozás művészi volta kárpótolnak a külsőségekért. A szerző, aki **Asteroid** álnev alá rejtőzött, sok helyütt nemes élvezetet fog szerezni e művével. Ára 12 fillér. Kapható a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapest, IV., Keckeméti-utca 2.

VEGYESEK.

Apponyi gróf a Kath. Tanügyi Tanács-hoz. Az Országos Kath. Tanügyi Tanács f. évi november 28-án tartott üléséből dr. *Bilinszky* Lajos nagyszabonyi kath. képzőintézet igazgató indítványára üdvözlő iratot intézett gróf *Apponyi* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz a szabadtanítás pécsi kongresszusán a nemzetközi szociáldemokraták részéről tanúsított méltatlan inzultus miatt. A miniszter a következő sorokkal felelt a Tanács üdvözlőjére: «A folyó évi november hó 30-án kelt és hozzám intézett beadványukból örömmel értesültem, hogy a pécsi kongresszuson fölmerült sajnálatos esemény alkalmából csatlakoztak azok táborához, akik a társadalmi rendet nemzeti és vallásérkölesi alapon óhajtják fenntartani és biztosítani. A személyem iránt kifejezett rokonszenvüket hálásan köszönöm, s legyenek meggyőződve arról, hogy az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács szíves támogatását mindenkor szíves örömmel veszem igénybe. Hazafias üdvözléssel: *Apponyi*».

Kitüntetés. A király ő felsége *Bobory* János monori kath. tanítót az arany kereszttel tüntette ki. Érdemes kartársunk több mint 40 évig szolgált a vallásos és hazafias nevelés szent ügyét. Nagy érdemei vannak a vácegyházmegyei kath. tanítók egyesületi életének kifejlesztésére folytatott munkában és különösen a váci tanítógyermek tanintézetének szervezésében. Mint buzgó munkását a keresztény szellemű nevelésnek, lapunk szerkesztője a kitüntetés alkalmából őszinte szavakkal üdvözölte, melyre hosszabb levélben a következőket írja: «Üdvözlő sorait véve, hálás szívvel köszönöm a megemlékezést. Nem nekem szól ez a kitüntetés, hanem a tanítóknak, kik ez eset következtében meggyőződhetnek arról, hogy Isten, Haza és Király jellegé alatt eltöltött szorgalmas munkálkodás a legfelsőbb fórum előtt is elismerésre talál. Az én életem egy-két év s így e keresztnek fénye azokra löveli sugarát, kik utánam maradnak, t. i. a fiatalabb generációra». Majd így szól: «Szívemben s lelkemben ég, még pedig lángoló hévvel ég kartársaimnak szeretete, ha e mindennél drágább kincset meg bírom őrizni koporsóm lezártáig, úgy igen-igen boldognak érezném magamat; ily boldogság táplálja keblemet kedves Collega

úr szeretetével is. *Bobory* János, róm. kath. tanító».

A hittanárok és hitoktatók egyesületének választmánya e hó 18-án tartotta meg rendes gyűlését dr. *Dudék* János apát elnöke alatt. Az elnök fölolvassa *Vaszary* Kólos hercegprímásnak az egyesülethez intézett felszólítását, hogy a papneveldei pedagógiának és katechetikának intenzívebb tanítására és a hittanárok évvégi jelentéseire vonatkozólag javaslatot készítsen. A választmány e megtisztelő megbízást köszönettel vette s a javaslat elkészítésére bizottságot küldött ki, melynek tagjai: dr. *Pokorny*, *Kriwald* és *Fludorovics*. Jelenti továbbá, hogy *Dessewffy* püspök halála miatt *Várady* Árpád miniszteri osztálytanácsos a hittanárokkal januárban fog ankétet tartani. Titkár fölolvasta az ankétre beérkezett javaslatokat, melyeknek összeállításával a választmány őt bízta meg. A szertári helység és a fővárosi hitoktatók ügyének tárgyalása, rendes tagok fölétele után a gyűlés véget ért.

Ung megye az alkoholizmus ellen. Ung megye törvényhatósági bizottságának közgyűlése nagy érdeklődéssel tárgyalta a görög katolikus papságnak indítványát a keresmáknak vasárnap és ünnepeken való zárvaratartása ügyében, melyet szótöbbséggel el is fogadtak, s kimondták, hogy e tárgyan fölírnak a kormányhoz.

Halalozás. A pápa-csöti esperéskerület tanítóköre szomorodott szívvel tudatja, hogy a kör szeretett elnöke, *Haydu* Lajos ugodi róm. kath. kántortanító Budapesten, a Szt. István-kórházban folyó hó 8-án, életének 67-ik, buzgó működésének 45-ik évében elhunyt. Áldott legyen emléke. Nyugodjék békében.

Felelős szerkesztő: **Ember** Károly.

Kérem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A békei róm. kath. elemi tanodánál megüresedett kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik: 2 padlózott szobából álló lakáson, 1 zárt konyhán, 1 kamarán, 1 pincén, 1 istállón, 1 szinen, 2 ölon kívül I. tanítói jövedelme: készpénzben a község pénztárából évenként a) mindennapi tanításért 420 kor., b) ismétlő oktatásért 40 kor., c) 3 kataszt. hold szántóföld, d) földmégmunkálás vagy megváltása 60 kor., e) 100 kéve keményfarózsze békei uradalomtól és 200 drb. rözse iskolafűtésre, f) legeltetési jog 2 szarvasmarhára, 3 lúdra. 4 sertésre illetve megváltása 18 kor.-val, g) 6 zsellér napimunkája. II. Kántori jövedelme: h) 10¹/₂ pozs. mérő búza, fizetik gazdák és uradalom, i) misealapítványok, stóla, ostyasütésért 28 kor. Köteles osztatlan VI osztályú mindennapi és ismétlőiskolában tanítani, kántori teendőket végezni. Tannyelv magyar. A folyamodványok a esütörtöki plébániahivatalnál nyujtandók be. Személyes megjelenés előnyben részesül. Fizetésrendezés folymatban van. A választás december 28-án délelőtt 9 órakor tartatik meg. *Iskolaszék.* 707 2—2

Kemence (Hont m.) róm. kath. magyar tannyelvi tanítói állásra 1908. év január 2-ig pályázat hirdettetik. Javadalmazása: községtől 600 kor. és 64 kor. failletmény, melyből a tanterem is fűtendő. 200 kor. államségély, a többi az 1907 évi törvény értelmében folymatban van. Lakás áll 1 butorozott szobából. Kötelessége a reá bizott osztályokat önállóan vezetni, az ismétlősöket felváltva tanítani és a kántoriakban segédkezni. Kellően felszerelt folyamodványok január 2-ig az Iskolaszékhez küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. *Stíblé* János isk. sz. jegyző. 714 1—1

Böösön (Pozsony m.) osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetés 800 kor. és butorozott szoba. Egy osztályt vezet, kántoriakban segítkezik. Választás *dec. 30.* Állás azonnal elfoglalandó. *Iskolaszék.* 718 1—1

A vistuki (u. p. Báhony, Pozsony vm.) róm. kath. iskolánál tanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése: 700 kor., 3 öl fa, melyből a tanterem is fűtendő, lakásul butorozott szoba, iskola takarítására 30 kor. Kötelessége I. és II. osztályt és ismétlődő önállóan tanítani, a tanulókat naponta templomba vezetni. Az állás azonnal elfoglalandó. Tanítónök is pályázhatnak. Választás *január 2-án.* *Iskolaszék.* 719 1—1

Egri érseki megye.

Gyöngyöshalaszon (Heves megye) megüresedett róm. kath. néptanítói állásra pályázni szándékozók kérvényüket 1908. *január 8-ig* intézzék iskolaszéki egyházi elnökhöz. Vezetendő mindennaposak II—III. vegyes, és vasárnapi ismétlődő fiúosztály. Javadalma: 1907. XXVII. t. cz. keresztleveleig: 800 korona, előleges havi részletekben s két szobás lakás, konyha, kamra, kertel. Az állomás azonnal elfoglalandó. *Elnökség.* 706 2—2

Győri püspöki megye.

A szarvkői (Sopron m.) öt tanerős róm. kath. népiskolához osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése: 800 korona előleges havi részletekben, butorozott szoba téli fűtéssel, 1000 koronára a fizetés a legrövidebb időben államségéllyel fog kiegészítetni. Pályázati határidő *december 30.* Az állomás azonnal elfoglalandó. A kérvények az iskolaszéki elnökhöz küldendők. *Vukocics Lukács* iskolaszéki jegyző. 711 1—1

Munkácsi egyházmegye.

A bottányi róm. kath. 2-ik tanítói állomásra fi- vagy nőtanítók számára pályázat hirdettek. Javadalma: 1. iskolandó 300 kor., 2. tandíjból 100 kor., 3. államségélyből 400 kor., összesen 800 kor. Az újabb 200 kor. államségély iránti kérvényezés folyamatban. Lakás 2 szoba, konyha, kamra, istálló, kis kert és 15 kor. pöttök. A választás napja *december 27.* s az állás január 1-én elfoglalandó, személyes megjelenés előnyös. Kérvény: Róm. kath. lelkész hivatal Bottány, posta Bély, Zemplén m., intézendő. *Lóйда József* pléb. 716 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A rajeci (Trencsén megye) róm. kath. öt tanítós népiskolához ferfitanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Jövedelme 800 kor., kertilemény, új csinos lakás és törvényes korpöttök. Az új törvény szerinti fizetésemelés folyamatban van. A felszerelt kérvények, melyekben a nyelvismertek megemlítendők, folyó évi *december 27-ig* *Baross Károly* esperes-plébános, iskolaszéki elnök címére küldendők. A megválasztott állomását azonnal kötelek elfoglalni. 694 2—2

Rozsnyói püspöki megye.

Az államhoz való kinevezés folytán üresedésbe jött **divényoroszi** kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Jövedelme az új törvény értelmében: a hitközségtől 600 kor., a nyereendő államségélyből 400 kor. Kellően felszerelt folyamodványok az iskolaszék címére *január 8-ig* elfogadtatnak. Választás 8-án délután 2 órakor. Személyes megjelenés kívántatik. Divényoroszi. (Nógrád m.) U. á.: *Krivány-Gyetra.* *Dulla Nándor* pléb. 715 1—1

Szepesi püspöki megye.

A liszkófalvi II. tanítói állomásra 1908. évi *január hó 2-ikára* pályázat hirdettek. Az állomás jövedelme: 1. A hitközségtől készpénzben 550 kor. 2. Dankó-féle alapítványból 32 kor. 3. Tandíj címén körülbelül 150 kor. 4. 1/4 mérő árpa minden tanulótól, készpénzben 70 kor. 5. 32 m³ kemény tűzifa, készpénzben 212 kor. 6. Lakás vagy lakbér címén 100 kor. A megválasztandó tanító köteles lesz az ismétlődő iskolában hetenkint egy órát tartani. Okleveles pályázók felszerelt okmányokat küld-

jék *Pazurik Márton* iskolaszéki elnökhöz Liszkófalvára (Liptó m.). 721 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A zalaegerszegi róm. kath. plébániában elhalálozás folytán megüresedett róm. kath. kántori állásra pályázatot hirdetek. Javadalmazása: 1. A város pénztárából évi 1200 kor. fizetés és 240 kor. lakbér, továbbá 1142 négyzetöl területű szántóföld haszonélvezete, melynek adóját a város fizeti. A szombathelyi megyés püspöktől évenként 120 liter búza és 240 liter rozs. 2. A szombathelyi megyés püspök által jóváhagyott külön díjlevél szerinti stolaris jövedelmek (évi értéke körülbelül 700 kor.) Az állás nyugdíjjogosultsággal nem jár. Ezen javadalmazásért megkívántatik Zalaegerszeg városban a kántori teendők teljesítése, az állami elemi iskola IV., V. és VI. osztálybeli fiú- és leányoknak heti 1—1 órai egyházi ének tanítása, továbbá okmányokkal is igazolt zeneképzettség és az ú. n. «Gregorián»-féle chorális énekekben való teljes jártasság. Elvárja a város közönsége azt is, hogy állandó énekkart szervezzen, egyházi előjárósága pedig, hogy a népenekeket egyházi szellemben vezesse. Pályázók kérvényükhöz csatolják keresztleveleiket, képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokat s azokat 1908 évi *január 7-én* d. u. 4 óráig a polgármesteri iktatóba nyújtásuk be. *Január 8-án* d. e. 9 órakor a pályázók próbája a róm. kath. templomban, d. u. 4 órakor pedig a választás a városház nagytermében fog megtartatni. 720 1—1

Váci egyházmegye.

A «Népnevelő» 49-ik számában hirdetett zsidói (Pest m.) kántortanítói állásra a pályázat *december 28-ig* meghosszabbítottatik. 713 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A varsányi róm. kath. elemi iskolánál ujonnan szervezett tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma 1000 korona készpénz, egy butorozott szoba (ágy-nemű nélkül). Kötelmei díjlevél szerint. Pályázati határidő *december 27.* Az állás legkésőbb 1908 január 8-án elfoglalandó. Kellőleg felszerelt kérvények az iskolaszéki elnökhöz címzendők. Veszprém vm. Varsány. *Mesterházi Imre* iskolaszéki elnök. 717 1—1

Bold. Csima István, főkantor, országszerte ismeretes, kitünő összeállítású, 250 válogatott, szabályos orgonakíséretű gyász- és énekek tartalmazó énekkönyve mélyen leszállított áron (4 frt helyett 2.50 frt ért) kapható az elhunyt özvegyénél Kiskunfélegyházán

691 3—4

Államségély-kérvény és mellékletei.

Utmutató, kérvénymintákkal és mellékleti űrlapokkal 2 korona

Tananyagbeosztási nyomtatvány

az évi tanmenetnek a róm. kath. vagy bármelyik Tanterv-alapján tantárgyak és osztályok vagy osztályok és tantárgyak szerint külön lapokon.

Részletes Tanterv-nyomtatvány

az együttes osztályok tananyagának ugyanazon lapon való feldolgozására szolgáló füzetekben a VI. vagy V. oszt. számára 2 K. IV. oszt. 1-80 K. III. oszt. 1-60 K. II. oszt. 1-40 K. I. oszt. 1 K. előleges beküldése mellett megrendelhető

Gyerkes Mihály igazg.-tanítónál Székelyudvarhely.

712

Szőlőoltványok:

hiányok pótlására 2 éves dús gyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre — 80 frt. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 forint.

Fásoltványok:

Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépségihával, eredési biztosítással ezre 45 frt. Mind Riparia Portalisra oltva a követ ezó fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szilankamenka, Furmint, Sarfehér, Mézesfehér, Ezerjó, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvi non, Bánati Rizling. **Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Arama. **Csemegefajok:** Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Rip. Port. I. oszt. 10 frt, sima Rip. Port II. oszt. 5 frt, gyökeres Rip. Port. I. oszt. 16 frt, gyökeres Rip. Port. II. oszt. 10 frt, gyökeres 2 éves gyökere 18 frt. **Hazai nemes vesszők** sima 10 K, gyökeres 30 K a fenti fajokból. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Tavasz szálításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár negyedrészt kérem beküldeni. **Hegyi bor:** Siller, fehér — 50 korona, vörös 60 korona.

SZÉKELY I. JÓZSEF
Gyöngyös, Szent-Urban-Templom.

698 2-20

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóoban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 11/B (Tisztviselőtelep.)

Pedális harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekké templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tanerőknek s lekeszeknek különös szavalékengedmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve. 796

Már megjelent!

Kedvezményes árak!

Karácsonyi duda-játék (Pastorale) C dur

ára 1 korona helyett 60 fillér.

Karácsonyi és újévi ajándékul

igen alkalmasak még a következő szép, hasznos és praktikus egyházi zeneművek:

Hazafias Mária dalok I. (2 kor.), **II. legújabb** (2 kor.), **Mária-dalok I.** (1 kor.), **II.** (1 kor.), **III.** (2 kor.), **IV.** (1 kor.), **V.** (2 kor.), **VI.** (1 kor.). — **Miatyánk Üdvözlégy** (1 kor.).

Magyar dal'amos ünnepi praeludiumok az összes hangnemekből (4 korona).

Megrendelhetők a fenti kedvezményes árakban (a pénz előzetes beküldése mellett) a szerző kollégánk címén: **Kontor Elek**, Budapest, VII., Thököly-út 42. sz., II. em., 6. ajtó. (Ugyanitt világi zeneművek is kaphatók.)

Elismert csak elsőrangú műremek a valódi ZIMMERMANN-féle HARMONIUMOK házi, iskolai és templomi célokra.

Tanároknak részletfizetésére megegyezés szerint.

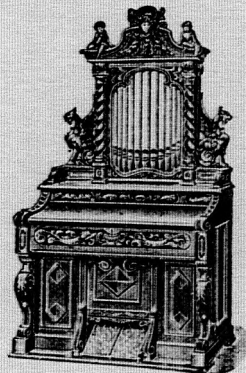
Nagyon ajánlatos különlegesség: Zimmermann-féle iskolaharmoniumok 150, 170, 190 és 220 kor.

Zimmermann-cég képviselője Ausztria-Magyarország részére:
Hörl Nándor Pozsony, Ventur-u. 8.

A Zimmermann-féle harmoniumok művészi esen vannak hangolva s mindenütt fel-tünést keltenek elragadóan szép összhang-

:: jukkal ::
Képes árjegyzék ingyen.

:: Ujdonság ::
Pianino „Continental“

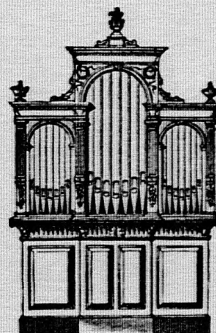

Nagyon elegáns elsőrangú pianino K 5 60.

Csak a fentl cégnél kapható
Prospektus ingyen. 456

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmonium építőmester **Egerben.**

Ajánlkozom mindenemű templomi orgona- és harmonium-készítésére a legújabb légnymatú, (pneumatikus) cső-rendszer szerint, igen jutányos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javításokat, tisztításokat és hangolásokat olcsón vállalok el jótállás mellett.

Irodalmi ujdonságok.

A szociális tevékenység kézikönyve. Irta Dr. Borovicsényi Nándor. Ára füzve 450 K.

Sujánszky Antal szent beszédei. Ára füzve 5 K.

X. Pius pápa életének és uralkodásának története napjainkig. Irták Fráter Aladár és Dr. Czaich Árpád Gilbert. Füzve 6 K, kötve 12 K.

A magyar baptisták szervezete és hitvallomása. Irta Dr. Dudek János. Ára füzve 160 K.

Sötét lapok — Fényes lapok. Irta Dr. Tardos. Ára füzve 1 K.

Rózsa és Liliom. (Szűz szent Tekla.) Történeti színmű az egyház bölesőkorából öt felvonásban. Irta Dr. Bartalós Gyula. Ára füzve 80 fillér, hangjegyyel 1 K.

Örökzöld levelek. Árpádházi szent Erzsébet asszony tiszteletére. Összegyűjté Ruzska Antal Zoltán. Ára füzve 40 fillér.

Seneca erkölcsbölcsélete. Irta Alleram Gyula. Ára füzve 360 K.

A katolikus hitelemzés története Magyarországon. Irta Érdújhelyi Menyhért. Ára füzve 7 K.

Jézus Krisztus egyházának története. Irta Chobot Ferenc. Ára füzve I—III. rész 22 K, kötve 28 K.

Magyarország társadalma XI. század törvényeiben. Irta Dr. Erdélyi László. Ára füzve 3 K.

Jézus Krisztus születésének esztendeje és a keresztény időszámítás. Irta Huber Lipót. Ára füzve 60 fillér.

Csaplár Benedek emlékezete. Irta Prónai Antal dr. Ára füzve 80 fillér.

Miért boldogtalan oly sok házaspár? Vagyis a vegyesházasságról. Irta Reviczky Aladár C. M. Ára füzve 16 fillér.

Népiratok

Magyar rabszolgák Amerikában. Igaz történet. 252. szám. Irta Kacziány Géza. Ára füzve 20 fillér.

Sok gyermek — sok áldás. 253. szám. Irta A nép barátja. Ára füzve 16 fillér.

Szép Rozál romlása. 255. szám. Irta A nép barátja. Ára füzve 20 fillér.

Karácsony az égben. 258. szám. Irta Asteroid. Ára füzve 12 fillér.

Lurdké Damiatky. Dña Dr.-a Damján Vargha, podára Dr.-a Josef Janda. (Tót.) Číslo 3. Ára 40 fillér.

Slepý Kôň. A či: Boh zaplatí kazdiemu. Najusal Stefan Kincš, Poslovenčil Jozef Janda dr.-a. (Tót.) Číslo 6. Ára 6 fillér.

Maj Chrám Boží V. Uctivosti. Dña A. Németha, podára Dr.-a Jozef N. Janda. (Tót.) Číslo 8. Ára 6 fillér.

Prokletstvo zla Jezika hi žalostan dogogjaj ive, pavič Napisav Josip Poszter. Priveo Stépan Diteljász. (Ilyr.) Číslo 1. Ára 6 fillér.

A fentiek kaphatók

a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkereskedésében: Budapest IV., Kecskeméti-utca 2. sz.